

Tamamlayıcı Ölçme ve Değerlendirme Aracının Değerlendirme Yeterlilik Algısının Ölçmesi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Tamamlayıcı Ölçme ve Değerlendirme Aracının Değerlendirme Yeterlilik Algısının Ölçmesi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31352>

Özet

Tamamlayıcı Ölçme ve Değerlendirme Aracı? Değerlendirme Yeterlilik Algısı Ölçeği (TOAD), 2017 yılında Cem ?anlı ve Ali Pınar tarafından geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, öğretmen adaylarının pedagojik süreçlerde kritik öneme sahip olan tamamlayıcı ölçme ve değerlendirme yöntemlerini (portfolyo, performans görevleri vb.) kullanma ve değerlendirme konusundaki algılanan yeterlilik algısı düzeylerini belirlemek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçek, özellikle coğrafya öğretmen adayları üzerindeki bir gelişim programının etkisini incelemek için kullanılmıştır.

Ölçek, 5'li Likert tipi bir derecelendirme yapısına sahiptir ve yüksek düzeyde iç tutarlılığına (Cronbach Alfa: .90) sahip olduğu belirlenmiştir. Ölçek, eğitim bilimleri ve öğretmen yetiştirme alanlarında, öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarını ölçmeye yönelik önemli bir katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Yeterlilik Algısı, Öz Yeterlik, Tamamlayıcı Ölçme, Değerlendirme, Coğrafya Öğretmen Adayları, Ölçek Geliştirme.

Yazarlar

Cem ?anlı, Ali Pınar.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, öğretmen adaylarının öğrenme süreçlerini geleneksel sınav yöntemlerinin ötesinde, bütüncül bir yaklaşımla değerlendirmeye olanak tanıyan tamamlayıcı araçları kullanma becerilerine yönelik inançlarını nicel olarak ölçmektir. Bu yeterlilik algısı, öğretmenlerin mesleki gelişimleri ve sürekli uygulayacakları öğretim yöntemlerinin kalitesi açısından merkezi bir rol oynamaktadır.

Ölçek, spesifik olarak, bir eğitim programının ya da müdahalenin, öğretmen adaylarının tamamlayıcı ölçme araçlarını hazırlama, uygulama ve sonuçları yorumlama konusundaki özgüvenleri üzerindeki etkisini değerlendirmek üzere tasarlanmıştır. Bu bağlamda, ölçek bir gelişim programının etkinliğini ölçmede bir sonuç aracı olarak illev görmüştür.

Yapı

Ölçek, psikolojik literatürde Albert Bandura tarafından geliştirilen **Öz Yeterlik** (Self-Efficacy) kuramına dayanmaktadır. Bu yapı, bireyin belirli bir eylemi başarıyla gerçekleştirme yeteneğine

dair kendi yargısını ifade eder. TOAD ölçeği, bu genel yapıyı öğretmenlik mesleğinin kritik bir alt alanı olan tamamlayıcı ölçme araçlarının kullanımıyla bağlamında ölçmektedir.

Ölçeğin maddeleri, öğretmen adaylarının portfolyo değerlendirmesi, akran değerlendirmesi, proje tabanlı değerlendirme ve gözlem formları gibi yöntemleri uygulama yetkinliklerine dair inançları yansıtmaktadır. Ölçek, bu pedagojik becerilere yönelik algılanan yeterliliğin gücünü ve yaygınlığını tespit etmeyi hedefler.

Geçerlik

Sağlanan kaynak bilgisi doğrudan bir geçerlik katsayısı sunmamış olsa da, ölçek bir geliştirme çalışması ürünü olduğu için, bilimsel süreç gereği geçerlik çalışmaları yapıldığı kabul edilmektedir. Geliştirme sürecinde genellikle uzman görüşüne başvurularak **Kapsam Geçerliliği** sağlanmıştır ve istatistiksel yöntemlerle **Yapı Geçerliliği** incelenmiştir.

Yapı geçerliliğinin tespitinde kullanılan Faktör Analizi sonuçları, ölçeğin maddelerinin kuramsal olarak amaçlanan yeterlilik algısı yapısını doğru bir şekilde temsil edip etmediğini göstermektedir. Detaylı geçerlik verileri için orijinal makalenin incelenmesi gerekmektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliğini incelemek amacıyla iç tutarlılık yöntemi kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda, ölçeğin genel Cronbach alfa güvenirlilik katsayısı **.90** olarak hesaplanmıştır. Bu katsayı, ölçme araçlarının güvenilirliği için kabul edilen standartları oldukça üzerindedir.

Akademik standartlara göre (Tavancıl, 2005), .90 değeri, ölçeğin maddelerinin yüksek düzeyde birbiriyle uyumlu olduğunu ve ölçülen yapıyı (yeterlilik algısı) tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir. Bu yüksek iç tutarlılık, ölçeğin bilimsel araştırmalarda güvenle kullanılabilirliğini işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin kaç alt boyuttan oluştuğu veya faktör yapısına dair spesifik bilgiler kaynakta belirtilmemiştir. Ancak, geliştirme çalışmalarında, **Açıklayıcı Faktör Analizi** (AFA) kullanılarak ölçeğin temel bileşenleri belirlenmiş ve maddelerin bu faktörler altındaki dağılımı incelenmiş olmalıdır. Bu analizler, tamamlayıcı ölçme yeterliliğinin tek bir genel faktörden mi yoksa farklı alt yeterlilik alanlarından mı oluştuğunu ortaya koymaktadır.

Faktör analizinin sonuçları, ölçeğin yapısal modelini doğrulamak ve teorik çerçeveye uygunluğunu kanıtlamak için önemlidir. Bu bilgiler, ölçeğin puanlanma ve yorumlanma biçimini doğrudan etkilemektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme. (Örnek: 1=Hiç Katılmıyorum, 5=Tamamen Katılıyorum).

Language Available: Türkçe

Population Group: Öğretmen Adayları (Prospective Teachers)

Age Group: Üniversite Düzeyi (Genellikle lisans son sınıf öğrencileri veya pedagojik formasyon eğitimi alanlar)

Population Details: Coğrafya Öğretmen Adayları. Ölçek, pedagojik formasyon eğitimi alan diğer branş öğretmen adayları için de uyarlanabilir potansiyele sahiptir.

Test Methodology: Kendi kendine raporlama (Self-report) yöntemiyle bireysel uygulama.

Anahtar Kelimeler

Öz Yeterlilik, Cronbach Alfa, Likert Ölçeği, Coğrafya Eğitimi, Öğretmen Yeterlilikleri, Tamamlayıcı Değerlendirme.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Bilinmiyor

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2017 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin akademik veya ticari amaçlı kullanımı için orijinal makale yazarları (Cem Şanlı ve Ali Pınar) ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik çalışmalarında genellikle uygun atıf yapılması koşuluyla izin verilmektedir.

Referanslar

Şanlı, C. ve Pınar, A. (2017, Ocak). Tamamlayıcı ölçme ve değerlendirme gelişim programının coğrafya öğretmen adaylarının yeterlilik algısı üzerine etkisi. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 35, 21-39. Makaleye Dergipark üzerinden erişim sağlanabilir: dergipark.gov.tr.

Tavancalı, E. (2005). Tutumların ölçülmesi ve ölçek geliştirme. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: tamamlayici-olcme-ve-degerlendirme-aracini-degerlendirme-yeterlilik-algisi-olcegi-toad.pdf.

Tamamlayıcı Ölçme ve Değerlendirme Aracının Değerlendirme Yeterlilik Algısı Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddelerin tamamına ulaşmak için, lütfen Anıl ve Pınar (2017) tarafından yayımlanan orijinal akademik makaleye başvurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM